

Janyň ýanýar

Category: Kitapcy, Medisina, Sözlär
написано kitapcy | 23 январа, 2025
Janyň ýanýar JANYM ÝANYÝAR

Hınjal Uluç...

Waksina meselesinde **“Gara guty”** kitabyňy okaman-etmän men barada nämeleri ýazmandy.

Onuň düýnki makalasynda şu jümleler bar:

“Bar bolan ýa-da satyn alynjak hiç bir waksina ýa-da dermana “ýüz göterim” kepill geçip bilmeris. (...) Täze waksinalaryň neneňsi täsir etjegi, ýagny, organizmde emele geljek antikorlaryň näçeräginini endamymyzda galyp, kesele garşy goragymyzy üpjün edip biljekdigi doly belli dälem bolsa, dümew sanjymynda bolşy ýaly, onuňam ýylda täzelenip durulmagynyň gerekdigini aýdýarlar...”

Men 577 sahypalap näme ýazdym, jan agam? Diňe “Gara guty” kitaby däl ahwet.

Men 504 sahypalyk **“Ýaşyryn saýlananlar”** kitabynda näme ýazdym? Kitabyňa (we meniň şahsýa) gönükdirip, **Orhan Bursaly**-da agza alynmajak paýyş sözleri ýazypdy. Ýöne olam düýnki makalasynda şuny ýazdy:

“Waksinalar baradaky iň uly nämälimligini onuň korona ýokanjynyň ýaýramagynyň önüni alyp bilmejekdigini-de nygtamak isleýäris...”

Orhan agabey makalasynda ylmy žurnalistler **Tina Hesman Saeý** we **Jonatan Lambert** dagylaryň sözlerine ýer berdi:

"Sowal: Sanjym etdirensoňam ýene kesele ýolugyp we özgelere ýolukdyryp bilerismi?"

Jogap: Bolup biler. Häzire çenli synagdan geçen waksinalaryň ýekejesi-de ýüz göterim netijesini bermedi, hut şonuň üçinem sanjym etdiren käbir adamlar häzirem koronawirusa ýolugyp

bilerler. Hususanam **"Pfizer"** we **"Moderna"** adamlara wirus ýokuşmagynyň önüni alyp-almaýandygyny doly barlap görmediler..."

Nämemiş, biragyzdan kabul edilen zatlar dogry dälmiş...

Nämemiş, waksinanyň jedelini etse bolýarmyş...

• BIR MYSAL

Waksinanyň jedelini edeliň, hökman edeliň...

Bizde agzalmaýan, emma **mRNA** waksinasy sebäpli hemmeleriň ünsüni çeken başga bir husus bar: Waksinanyň satuwdaky ömri! Biz muny indi-indi dillenmäge başladyk, emma bu mesele Günbatarda hemişe ünsden düşürilmeýän meseledir...

Onuň **satuwdaky ömrüni** (wagt möhletini) uzaltmak üçin käbir azyk önümleriniň içine goşmaça maddalary goşuşlary ýaly, waksina-da şuna meňzeş prosesden geçirilýär...

Meselem... **"guş dümewi"** ýaly "emeli dümewleriň" üsti bilen dünýä ýaýradylan **"antiwiral dermanyň"** (osetamiwir) satuwdaky ömri ýylyň ýylyna artdyrylýar! Düýnki güne çenli dermanyň ulanyş möhletini "iki ýyla çenli" diýip bellän global derman şereketi **"Roche"** muny "ýedi ýyla" çenli uzaltdy!

Bu nädip beýle bolýarka?

"Thimerosal" bir sanjymdan köp dozany saklaýan çüýşelerde bakteriýalaryň döremeginiň we heňlemegiň önüni almak üçin, ýagny, waksinalaryň satuwdaky ömrüni uzaltmak üçin ulanýar! Emma... "Thimerosal"-yň 49.6 göterimi simap...

Garyşyk waksina (difteriýa-tetanos-gökbogma) "thimerosal"-y öz içine alýar. Iki ýaşyna çenli dört gezek sanjym edilen çaga (4×25) **100 mcg thimerosal** alýar.

Togsanynjy ýyllaryň başynda thimerosal düzümlü menengit (HiB) we sary getirmäniň (Gepatit-B waksinalary-da rutin waksinalara goşuldy. Şeýlelikde, iki ýaşyndaky çaganyň alýan simabynyň mukdary 100 mcg-dan 237.5 mcg-a ýokarlandy!

Şol wagt... autizmlil çagalaryň sany artma bilen boldy welin, uly ilini gözi waksinalara (we azyk önümlerine – süýtdäki kazein, bugdaýdaky gluten we başg.) dikildi.

"Thimerosal" hernäçe "autizmlilere-de, başgalara-da onçakly uly zyýany ýok" diýse-de, 1999-njy ýylda ABŞ-nyň Kesellere

gözegçilik merkezleri (CDC) we ABŞ-nyň Pediatriýa akademiýasy (AAP) waksina öndürijlerden thimerosalini ätiýaçlylyk prinsipine laýyklykda waksinalaryň düzüminden aýyrmagy talap etdi. ABŞ 2001-nji ýylda kämillik ýaşyna ýetmediklere niýetlenen waksinalardan timerosaly doly aýyrdy...

Ýagny, adamlar waksinanyň jedelini edýärler we munuň jedelini edip oňarýarlaram.

Goý... waksinalardaky “etilen glikol”, “fenol”, “formaldehit”, “alýuminiý” ýaly goşundy maddalaryňam jedeli edilsin...

• **SOSIALISTE SERETSEÑIZLÄŇ!**

Ýüz ýyllyk sosialistik ýörelgäniň wekilçiligini edýän partiýanyň metbugat organy dermandyr waksina barada näme ýazsam, dowamly garşy çykyp durýar! Tankyt etsin, muňa garşylygym ýok. Emma, baş-üç teňňe haýyr-sahawat berýärmiş diýip, "Pfizer" ýaly global derman läheňleriniň Türkiýedäki mahabat-satuw işlerini alyp barýan **"Sağlık Bahçesi"** firmasynyň propogandasyna “goşant” goşmasyn! Bor-la, şu temadan agzap başlasam janym ýanýar, gowsy bularyň garaňkylyga siňip gidýän gatnaşyklaryny ýazmaýyn-la...

Waksinaly gürrüňe dolanar bolsak... müň sorag bar. Mysal üçin: Hemişeki ýa-da industrial kowid-19 sanjymy göwrelilere-de uruljakmyka?

Geçirilen bir barlagyň netijesi göwreliligiň ilkinji üç aýynda eneler dümew ýolugan ýagdaýynda sanjym etdirse, dünýä inmegine garaşylýan bäbekleriň şizofreniýa howpuny ýedi esse artdyrýandygyny görkezdi.

CDC başlyklaýyn, Waksinasiýa işleri boýunça sala salyş komiteti ýaly birgiden amerikan guramalarydyr saglygy goraýyş edaralary hamyla zenanlara rutin dümew sanjymyny urdurmagy ündedi. Muňa garamazdan ABŞ-da hamyla aýal-gyzlaryň 84%-i dümewe garşy sanjymy urdurmady.

Netijeleri dürli-dürli çykýanam bolsa, bu boýunça geçirilýän ylmy-barlag işleri, gözlegler bar. Adamlar munuň üstünde garşylyklaýyn pikir alyşýar, jedelleşýär. Ine, bizde şeýlekin garaýyş ýok. Meniň garşy çykýanym şu.

Unutmaň, taryhyň dürli döwürlerinden şu günümize çenli adamzat ähli bilýän zatlary üçin **lepbeý diýip kabul edýänlere** däl-de, **garşy çykyp bilýänlere** minnetdar bolmalydyr...

Soner ÝALÇYN.

"SÖZCÜ" gazetini, 11.12.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW. Medisina